

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Tertia, Qva Continentvr Hermiae Sozomeni
Salaminij lib. 9. Euagrij Scholastici Epiphanensis lib. 6

Christopherson, John

[Köln], 1569

De Seleucensi concilio. Cap. XXI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12718

virū ad eos inde expellēdos, persuasit imperatori, vt quatuor militum cohortes eius rei gratia illō mitteret. Sice-
 nim fore putabat, vt homines armorum insueti, cum arma-
 tos viderēt, statī præ metu ad ipsius opinionē se trāsferret.
 Quod quidē secus omnino accidit. Nā multitudo ex Má-
 tinea effusa, pars falcibus, pars securibus, pars alijs instru-
 mentis, in quæ forte incidebat, se armare, & cum militibus
 congregari cœperunt. Grauiq; prælio cōmisso, Paphlago-
 nes quàm plurimi, milites ferè omnes ceciderunt. Vnde
 factum est, vt Macedonium, velut tam grauis calamitatis
 authorem, plerique eius necessariorum insimularent.
 Imperator quoque ab eo alienatus, deinceps odio habere
 cœpit. Accessit etiam alia maior similitatis causa, quæ fu-
 it eiusmodi. Macedonius loculum imperatoris Constanti-
 ni aliò transferre constituit. Nam ecclesia, in qua erat po-
 situs, visa est ruinam minari. Atq; è populo alij illud fieri
 facile passī sunt, alij restiterunt: quandoquidē arbitrabā-
 tur rem planè impiam esse, & perinde se habere, ac si è tu-
 mulo corpus denuò effoderet. Quibus fuere auxilio hi,
 qui doctrinam concilij Nicæni propugnabant: qui neque
 corpus Constantini, vtpote eiusdem doctrinæ fautoris, cō-
 tumelia affici sinebant, & Macedonij conatibus omni cu-
 ra, credo, & cogitatione aduersabantur. At verò iste nihil
 de illis moratus, loculum transtulit ad ecclesiam, in qua est
 sepulchrum Acacij martyris. E multitudine autem hi fa-
 ctum laudare, illi arguere, adeo vt in ipsa ecclesia alij in
 alios impetum facere cœperint. Et ad extremum ecclesia
 & locus vndique situs, sanguine & cæde redundarit. Impe-
 rator, qui adhuc in imperij parte versus occidentem com-
 morabatur, his rebus nunciatis, grauiter cōmotus est. Ac-
 cusat Macedonium tum contumeliæ in patrem factæ, tum
 casus infœlicis, quo populus afflictus erat: atque graue o-
 dium in eum concepit. Qui cum in Orientē proficisci cō-
 stituisset, essetq; iam iter ingressus, Iulianum cōsobrinum
 ad se accersit, Cæsarem eum creat, & in Galliam ad solis
 occasum vergentem mittit.

De Seleucensy concilio

CAP. XXI.

M iij Dum

SOZOMENI HISTOR.

DVm hæc geruntur, episcopi Orientis numero circiter centum & sexaginta, Seleuciam, quod est oppidum Isauriæ, conueniunt, Eusebio, & Hypatio Cofs. Eo etiã accessit Leonas, satelles aulę imperatorię, propter dignitatis splendorem clarus: qui de mandato Constantii concilio interfuit, vt eo præfente, de fide accuratè inquireretur. Adfuit etiam Lauritius, præfectus militũ Isauriæ, vt si quare opus esset præsto foret. Nam id negotii imperatoris literæ ei imposuerat. In primo cõgressu aberant, cum alij nõ nulli episcopi, tum Patrophilus episcopus Scythopolis, & Macedonius Constantinopolitanus episcopus, & Basilus Ancyra. Causa quidè absentia alia aliis extitit, Patrophilo autem lippitudo: morbus verò Macedonio. At non deerat suspicio, quòd crimina, quorum accusati erant, admodum veriti, eo tempore aberant. Cum autem alij propter istorũ absentiam nolent de rebus cõtrouersis haberi disceptationem, Leonas tamen iussit disceptari. Vndè alij primũ de fide disserendũ esse, alij in vitas eorũ, qui erant inter ipsos accusati, necessariò inquirendum asserbant: ex quorũ numero fuit Cyrillus Hierosolymorum, & Eustathius Sebastia episcopus. Causa autem huius contentionis inter eos fuerũt imperatoris literæ, quæ partim hoc, partim illud significarunt. Ex qua contentione factũ est, vt alij alios deinceps æquo animo ferre nõ possent, sed in duas factiões diuiderentur. Eorũ tamè vicit sententia, qui voluerũt primũ omnium de fide quæri. Vbi verò ad disceptatione ventum est, placuit quibusdã, vt nomen substantiæ omnino tolleretur: iijq; proponunt formulã fidei, quam non ita pridè Marcus Sirmij cõposuerat. Hanc approbauerant, cum episcopi alij, qui fortè in castris aderant, tũ Basilus episcopus Ancyra. At à maiore parte laboratũ est, vt fidei formula in dedicatione ecclesiæ Antiochenæ edita, rata haberet. Prioris sententiæ patrociniũ suscipere in primis Eudoxi⁹, Acacius, Patrophilus, Georgius episcopus Alexãdriæ, Vranus Tyrus episcopus, & alij triginta duo: posterioris aut, Georgius episcopus Laodiceæ, quæ est vrbs Syriæ, Eleusus Cyzici, & Sophronius episcopus Pompeiopolis, quod est oppidũ Paphlagoniæ, quibus alij cõplures assensu sunt. Acacius aut & eius fautores, idoneũ tẽpus sibi oblatũ arbitrãtes, ab aliis de

de doctrina fidei dissentiēdi, & ista simulata causa, crimina sibi illata diluēdi, quanq̄ antē suis ipsorū literis, quas Macedonio episcopo Constantinopolitano scripserāt, cōfessi erant, filiū cum aliis rebus omnibus, tū ipsa substātia patri similē esse, tamē iam priori suę cōfessionī impudēter repugnarunt. Ac cū vtrinq̄; magna cōtentione disceptatū esset, clamare Syllanus, episcopus Tarsi, nō ferendū esse, vt vlla alia noua fidei formula, præter eā, quę erat Antiochię probata, introduceretur: sed eam solā tenendā esse. Qua re gra uiter cōmoti Acacianī; surgētes, è cōcilio egrediūtur. Reliqui tū ea, quę erant Antiochię decreta, perlegebant: postriediq̄; eius diei in ecclesiā cōuenientes, foribus occlusis cum iam soli essent, ea decreta suis suffragiis cōfirmabant. Quas res ita cōstitutas admodū incusauit Acacius: atque formulam fidei, quam ipse composuerat, Leonæ, & Lauritio monstrauit. Tertio pōst die, cum alij nōnulli, tum Macedonius & Basilius, qui superioribus diebus abfuerant, ad concilium conueniunt. Acacius, & eius sectatores, nulla alia conditione in confessum episcoporum venire volebant, nisi hi, quos abdicauerant ipsi, & in iudicium adduxerant, inde prius exirent. Quod quidem factum est. Nam qui partes aduersarias tuebantur, hoc propterea concedebant, quòd suspicabantur Acacium hanc occasionem, concilij dissoluendi captare, quò tum hæresis Aëtiana in disquisitionem hoc tempore neutiquā veniret, tum ipse eiusq̄; fautores iudicium de criminibus sibi obiectis effugerent. Vbi autem omnes præsto adfuere, Leonas dixit se libellū habere sibi ab Acacianis traditū. Hic libellus nō alius erat, q̄ formula fidei cum proœmio quodam: quod quidē alios penitus latebat. Nam Leonas, vtpote fautor Acacianæ factionis, dedita opera istud episcopus celauerat, vt primum verò perlectus est hic libellus, concilium admodum tumultuari. Declarabat enim idem libellus quamuis imperator mandatum dedisset, nihil ad fidem stabiliendam adducendum, præter sanctas literas, quosdam tamen episcopos quorum alij erant variarum gentium sententiis abdicati, alij contra leges ecclesię instituti, alias res adduxisse, sicque concilium grauiter conturbasse: quin etiam quosdam ipsorum contumeliis afficere, alios loqui

S O Z O M E N I H I S T O R .

prohibere cœpisse: Denique affirmasse se à fide Antiochia
 stabilita haudquaquã descituros, etiam si illi qui ibi in-
 sitioni de fide tum susceptæ vnà aderant, istius formulæ au-
 thores fuissent. Porro autem quoniam voces hæ, CONSUB-
 STANTIALIS, & SUBSTANTIA SIMILIS, etiamnum com-
 plurium animos perturbant, & nonnulli iam nouam vocem
 excogitare, & filium patri dissimilem dicere instituunt, id-
 circo voces CONSUBSTANTIALIS, & SUBSTANTIA SIMILIS,
 reiiciendas esse, utpote à sacris literis alienas: reiici-
 endam quoque DISSIMILIS: atq; filium patri simile planè
 fatendum. Est enim, ut quodã in loco ait Paulus, imago in-
 uisibilis Dei. Hæc quidem Acaciani in suo libello præfati,
 deinceps subiunxerunt fidei formulam, quæ neque cœcilij
 Nicæni, neque concilij Antiocheni decretis consensit, sed
 ita omnino fuit composita, ut nec Ariani, nec Acaciani
 quicquã delinquere viderentur, si suo ipsorum more cre-
 dere pergerent. Nam verbis, pro quibus opinio Arii à con-
 cilio Nicæno reiecta erat, penitus prætermisissis, hisque vo-
 cibus silentio præteritis, nimirum quod filius quantum ad
 deitatem spectat, mutari non possit, quodq; substantiæ, cœ-
 filij, potentiæ, & gloriæ, patris expressa imago sit, uti in cœ-
 cilio Antiocheno dictum est, confitebantur se credere in
 patrem, filiũ, & spiritum sanctũ: nominibusq; cõmunibus
 ad singulas personas significandas adiunctis utebantur, quæ
 neque suæ, neq; contraria sentientium doctrinæ repugna-
 bant: & qui aliter credebant, ecclesia catholica alienos pro-
 nuntiabant. Atque libellus à Leona adductus hæc ferè cõ-
 plexus est, cui Acacius ipse, & eius sectatores subscripserat.
 Quo quidem perlecto, Sophronius Paphlagon, vocifera-
 tus, si, inquit, in dies singulos propriam ac suam voluntatẽ
 exponere, sit idem ipsum, quod fidei formulam edere, accu-
 rata veritatis cognitio nos planè deficiet. Ac cum Acacius
 assereret nihil obstare, quo minus noua fidei formula edere-
 tur, quandoquidem formula fidei in concilio Nicæno cõ-
 posita, etiam semel mutata fuerat, Eleusius qui deinceps se-
 pius ei respondebat, at cœcilium iam, inquit, congregatum
 est, non ut discat, ea quæ didicerit, neque ut aliam fidem re-
 cipiat quàm quæ à concilio Antiocheno sit approbata, sed
 ut ei, siue viuat, siue mortem obeat, firmè adhaerescat. Cum
 igitur

Colloß. 1.

igitur disceptatio hoc pacto progredieretur, ad alteram questionem delapsi sunt, rogaruntque Acacianos, qua in re filium patri simile faterentur. A quibus cum responsum esset, voluntate solum, non substantia simile esse, alij omnes substantia similem asseriebant, grauiusque Acacium ob librum quem conscripserat edideratque, quique satis declarabat, eum ante in eadem cum illis opinione fuisse, redarguebant. Vbi vero Acacius diceret, non de libris quenuquam in crimine vocandum, & disputatio ad maiorem contentionem prolaberetur, ad extremum Eleusius Cyzicenus, vtrum, inquit, vel Basilius, vel Marcus seorsum res vllas traserit, vel isti, vel Acaciani se de rebus vllis mutuò insimularit, nihil profecto concilii interest. Neque praeterea vtrum fidei formula ab ipsis edita rectè an secus se habeat, curiosè inquirere necesse esse: sed eam, quae est à nonaginta septem veteribus patribus episcopis Antiochiæ stabilita, sequi oportere. Quod si quis aliam praeterea introducat, eum cum à pietate, tum ab ecclesia alienum esse. Vt verò omnes, qui vnà aderant, ista approbauerant, concilium dimissum est. Postero autem die Acacius & Georgius in vnū conuenire recusarunt. Quin etiam Leonas, qui planè iam ab eorum partibus stabat, vocatus ad concilium, non accessit. Atque illi, qui ad eum accersendū ibant, Acacianos in eius aedibus offenderunt. Cumque contenderent ab eo, orarentque, vt veniret ad conciliū, dixit se nolle, propterea quòd concilium inter se disideret: sibi autem ab imperatore mandatum esse, vt ea conditione cum illis praesto adesset, si modò in vnum coacti, inter ipsos consentirent. Vbi verò tempus hoc pacto terebatur, reliqui episcopi, qui Acacianos crebrò accersebant, & Acaciani modò postulauerant, vt certi episcopi ad aedes Leonæ conuenirent, modò affirmauerant, sibi negotium ab imperatore datum, vt de cæteris iudicarent, & neque eandem fidem confiteri, neque criminibus sibi obiectis respondere, neque disceptationi causæ Cyrilli, quæ ipsi abdicauerant, interesse volebant, & non erat qui eos cogeret, cum alios nonnullos, tum Georgium episcopū Alexandriæ, Acacium Cæsareæ episcopum, Vranium Tyri, Patrophilum Schitopolis, & Eudoxium episcopum Antiochiæ abdicant. Compluribus item aliis communionem ecclesiæ vsque eò interdicunt, quoad criminibus

SOZOMENI HISTOR.

sibi illatis respondeant. Quæ autem in concilio gesta erant, ad cuiusque episcopi ecclesiam scribunt. Pro Eudoxio verò episcopum Antiochiæ designant Auianū, presbyterū eiusdem cleri. Quem comprehensum Acaciani Leonæ & Lauritio tradunt. Hi eum à militibus tum custodi iubent, postea autem addicunt exilio. Hunc exitum, vt complectar breui, habuit conciliū Seleuciæ conuocatū. Quòd si quis teneatur desyderio singula accuratè cognoscendi, ex commentariis de his editis, quos notarij in ipso concilio conscripserunt, facillè perdiscet.

De Acacio & Aetio, & quòd imperator cum duorum conciliorum legatis Ariminēsis scilicet & Seleucensis, vtrūq; ambo sentirent, sedulò agebat. CAPVT XXII.

His rebus ita cōfectis, Acaciani maturè ad aulā imperatoris contendunt: alii autem singuli domum reuertuntur. Decem verò, qui ad imperatorē proficiscantur, designati, sicut erat imperatum, cōmuni omnium sententiā designati, ibi decem illos, quos concilium Ariminense itidem miserat, reperiunt. Reperiunt etiam Acacianos: qui quidem iam eos, qui multum autoritate & gratia in aula poterant, ad suam sententiam perduxerant, eoq; pacto sibi imperatoris conciliauerant beneuolentiā. Nam ferebatur ex aulicis alios eiusdem fuisse cum ipsis opinionis, alios ecclesiæ opibus corruptos, alios orationis lenociniis, & persuadentis autoritate dignitateq; in fraudē inductos. Nā Acacius neutiq; videbatur vnus ē multis, sed natura disertus tum ad intelligendum, tum ad dicendū, tum ad eas res, quas apud animum proposuerat, re ipsa perficiendas: quin etiam illustri præfuit ecclesiæ, & Eusebium cognomento Pamphilum, cuius episcopatum, eo mortuo, administrauit, præceptorem se habuisse iactauit: cuius etiam libros consecutus, opinione eorum aliis doctrina antecellere videri voluit. Qui cum talis esset, facilius ea, quæ instituebat cōfecit. Dum isti viginti episcopi ex vtroque concilio missi, versabantur Constantinopoli, & alij nonnulli, qui ibi tum fortè aderant, primum Honorato, quē imperator ab imperij partibus versus Occidentem solem positus nō ita pridē reuersus, summū præfectū Constantinopolis designauerat, dabatur potestas de causa Aetii, præsentibus magni cōsiliij princi-